

Verklaring van Boedapest over de nieuwe deal voor het Europees concurrentievermogen

Naar aanleiding van de verwoestende extreme weersomstandigheden in Spanje, betuigen wij ons diepste medeleven en onze solidariteit met de Spaanse bevolking, met name de families en vrienden van de slachtoffers.

*

* *

In het aangezicht van nieuwe geopolitieke realiteiten en de economische en demografische uitdagingen, zijn wij, de leiders van de Europese Unie, vastbesloten onze gemeenschappelijke economische welvaart veilig te stellen en ons concurrentievermogen te vergroten, waarbij van de EU het eerste klimaatneutrale continent ter wereld wordt gemaakt en de soevereiniteit, veiligheid, veerkracht en mondiale invloed van de EU worden gewaarborgd. Op basis van het werk dat is aangevangen in Versailles en verder vorm kreeg in Granada, in Brussel en in de strategische agenda, zullen wij de Unie concurrerender, productiever, innovatiever en duurzamer maken, waarbij wordt voortgebouwd op economische, sociale en territoriale cohesie, en wordt gezorgd voor convergentie en een gelijk speelveld binnen de Unie én wereldwijd.

Wij zijn ingenomen met de verslagen "Much more than a market" van Enrico Letta en "The future of European competitiveness" van Mario Draghi, waarin cruciale uitdagingen in kaart worden gebracht en toekomstgerichte aanbevelingen worden gedaan. De verslagen bieden een solide basis waarop wij zullen voortbouwen om op ambitieuze wijze vooruitgang te boeken. Wij nemen de waarschuwingen erin ter harte. Het is absoluut noodzakelijk dat wij met spoed de innovatie- en de productiviteitskloof dichten, zowel met onze mondiale concurrenten als binnen de EU. Wij zullen eensgezind en solidair te werk gaan, ten bate van alle burgers, bedrijven en lidstaten van de EU.

Om ons concurrentievermogen te vergroten, moeten alle instrumenten en beleidsmaatregelen op alomvattende en coherente wijze worden ingezet op het niveau van zowel de EU als de lidstaten. "Business as usual" is niet langer een optie. Vandaag benadrukken wij dat er dringend resoluut moet worden gehandeld om deze uitdagingen het hoofd te bieden, en roepen wij op tot vastberaden en collectieve inspanningen wat betreft de volgende aanjagers van het concurrentievermogen, voortbouwend op de conclusies van de Europese Raad van april 2024:

1. Onze inspanningen opvoeren om te zorgen voor een volledig functionerende eengemaakte markt en het volledige potentieel ervan te ontsluiten als essentiële aanjager van innovatie, investeringen, convergentie, groei, connectiviteit en economische veerkracht. Daartoe verzoeken wij de Commissie om, uiterlijk in juni 2025, een nieuwe en alomvattende horizontale strategie voor de verdieping van de eengemaakte markt te presenteren, met inbegrip van een routekaart met duidelijke tijdschema's en mijlpalen.
2. Doortastende stappen zetten richting een spaar- en investeringsunie, uiterlijk in 2026, en dringend vooruitgang boeken met de kapitaalmarktenunie. Dit zal werkelijk geïntegreerde Europese kapitaalmarkten tot stand brengen die toegankelijk zijn voor alle burgers en bedrijven, met name kleine en middelgrote ondernemingen en start-ups. Dit moet onze innovatieve ondernemingen in staat stellen op te schalen. Voorts zouden meer investeringen in eigen vermogen helpen het concurrentievermogen van de EU op het gebied van kritieke technologieën veilig te stellen. Er moet ook verdere vooruitgang worden geboekt om de bankenunie te voltooien.
3. Onze industriële vernieuwing en decarbonisatie waarborgen, en ervoor zorgen dat de EU een industriële en technologische grootmacht kan blijven. Hiertoe zullen wij een Europees industriebeleid ontwikkelen om de groei van de belangrijkste technologieën van morgen te waarborgen, waarbij bijzondere aandacht uitgaat naar traditionele industrieën in transitie. Wij verzoeken de Commissie om bij wijze van prioriteit een alomvattende industriële strategie voor concurrerende industrieën en hoogwaardige banen te presenteren.
4. Een vereenvoudigingsrevolutie in gang zetten, om te zorgen voor een duidelijk, eenvoudig en slim regelgevingskader voor

bedrijven en om de administratieve, regelgevings-, en rapportagelasten drastisch te verminderen, met name voor kleine en middelgrote ondernemingen. Wij moeten een faciliterende houding aannemen die vertrekt vanuit vertrouwen, zodat het bedrijfsleven kan floreren zonder buitensporige regelgeving. Belangrijke doelstellingen die onverwijld door de Commissie moeten worden geïmplementeerd zijn onder meer om in de eerste helft van 2025 concrete voorstellen te doen om de rapportagevereisten met ten minste 25% te verlagen, en in haar voorstellen effectbeoordelingen van buitensporige bureaucratie en van het concurrentievermogen op te nemen.

5. Onze paraatheid en vermogens op defensiegebied vergroten, met name door onze technologische en industriële defensiebasis dienovereenkomstig te versterken^[1]. In dit verband zullen de hoge vertegenwoordiger en de Commissie onverwijld uitgewerkte opties voor publieke en particuliere financiering presenteren. Wij zullen ook het potentieel van de ruimtevaartindustrie benutten.

6. Zorgen dat Europa wereldwijd vooroploopt met onderzoek en innovatie, met name op het gebied van disruptieve technologieën, en uiterlijk in 2030 de O&L-uitgavendoelstelling van 3% van het bbp realiseren. Wij staan klaar om te werken rondom het voorstel van Enrico Letta voor een "vijfde vrijheid" om onderzoek, innovatie en onderwijs te bevorderen in de eengemaakte markt.

7. Het tweeledige doel van strategische energiesoevereiniteit en klimaatneutraliteit in 2050 nastreven. Daartoe zullen wij voorrang geven aan de opbouw van een echte energie-unie met een volledig geïntegreerde en onderling verbonden energiemarkt, door onze energiemix te decarboniseren en al onze burgers en bedrijven van betaalbare en schone energie te voorzien. Er zullen dringend maatregelen worden genomen om de situatie als gevolg van de hoge en volatiele elektriciteitsprijzen in Europa en de oorzaken daarvan aan te pakken.

8. Een meer circulaire en hulpbronnenefficiënte economie bewerkstelligen en een geïntegreerde markt voor secundaire materialen ontwikkelen, met name voor kritieke grondstoffen. Hiertoe verzoeken wij de Commissie haar voorstel voor wetgeving op het gebied van circulaire economie te presenteren.

9. De technologische vermogens van de EU versterken, in alle sectoren de digitale transformatie versnellen, de kansen van de gegevenseconomie benutten en daarbij zorg dragen voor privacy en veiligheid, evenals de ontwikkeling van innovatieve technologieën bevorderen. Wij verzoeken de Commissie om uiterlijk in juni 2025 voorstellen hierover in te dienen.

10. Europees talent benutten en investeren in vaardigheden om hoogwaardige banen in de hele Unie te bevorderen. Wij zullen ernaar streven de sociale dialoog te versterken, op te komen voor gelijke kansen en ongelijkheden te verminderen, in lijn met de Europese pijler van sociale rechten.

11. Een ambitieuze, robuuste, open en duurzame handelspolitiek nastreven, met een kernrol voor de WTO, waarmee de belangen, economische diversificatie en veerkracht van de EU worden beschermd en bevorderd. Wij zullen onze economische veiligheid vergroten en daarbij een open economie in stand houden en internationale partnerschappen opbouwen.

12. Een concurrerende, duurzame en veerkrachtige landbouwsector bewerkstelligen, landbouwers een stabiel en voorspelbaar kader bieden, hun positie in de voedselvoorzieningsketen versterken, en zorgen voor eerlijke concurrentie wereldwijd en binnen de interne markt.

Toekomstbestendige financiering

De uitdagingen op het gebied van concurrentievermogen waar wij voor staan, zullen aanzienlijke investeringen vergen, met zowel publieke als particuliere middelen. Wij zijn vastbesloten alle instrumenten en hulpmiddelen te verkennen en in te zetten om onze doelen te halen: het meerjarig financieel kader als een cruciaal instrument om onze strategische prioriteiten te verwezenlijken; de kapitaalmarktenunie om particuliere financiering aan te trekken; en de grotere betrokkenheid van de Europese Investeringsbank. Wij zullen kijken of er nieuwe instrumenten kunnen worden ontwikkeld. Wij zullen blijven werken aan de invoering van nieuwe eigen middelen.

De noodzaak om met een eensgezind antwoord te komen is dwingender dan ooit. Wij roepen alle EU-instellingen, lidstaten en belanghebbenden op om deze nieuwe deal voor het Europees concurrentievermogen met spoed uit te voeren en te verwezenlijken. Wij zullen verdere strategische sturing blijven bieden en in de loop van het komende jaar de vorderingen regelmatig evalueren.

[1] Dit laat het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten onverlet.